

quick scan flora en fauna

Bedrijventerrein 'De Wetering' te Bergambacht

Buro SRO

22 juni 2009

projectnummer 040901

Naam product: Quick scan flora en fauna
Locatie: Bedrijventerrein 'De Wetering' te Bergambacht
Opdrachtgever: Buro SRO

Opdrachtnemer: Laneco
Contact: DvPijkeren@Laneco.nl
Ons kenmerk: 040901
Projectleider: ir. D van Pijkeren

INHOUD

1	INLEIDING	1
1.1	AANLEIDING	1
1.2	GEBIEDSBESCHRIJVING	1
1.3	BEOOGDE INGREPEN	2
2	WETTELIJK KADER	3
2.1	GEBIEDSBESCHERMING	3
2.2	SOORTENBESCHERMING	3
3	TOETSING	5
3.1	ONDERZOEKSMETHODIEK	5
3.2	GEBIEDSBESCHERMING	5
3.3	SOORTENBESCHERMING	6
4	CONCLUSIE	11
4.1	GEBIEDSBESCHERMING	11
4.2	SOORTENBESCHERMING	11
4.3	CONSEQUENTIES	11
4.4	AANBEVELINGEN	12

BIJLAGEN:

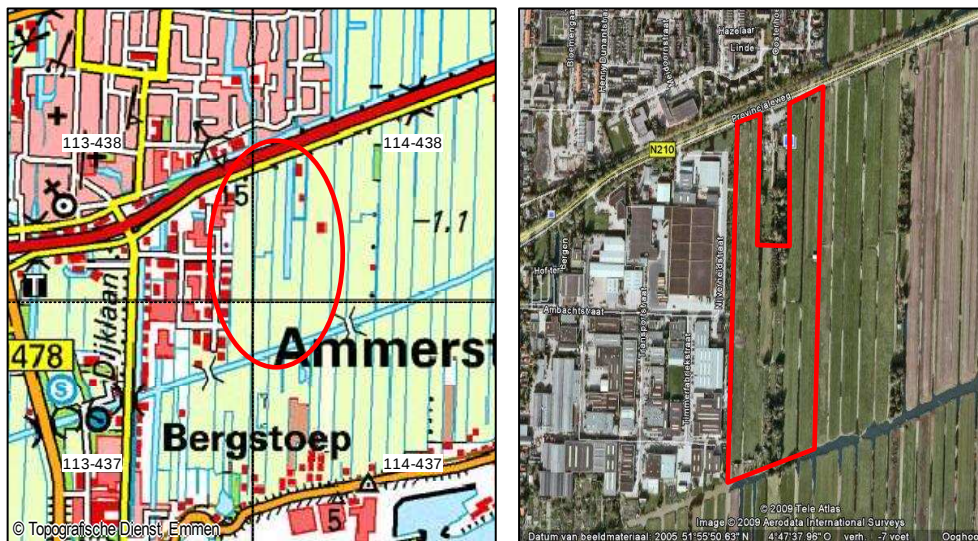
BIJLAGE 1: GEGEVENS NATUURLOKET

BIJLAGE 2: LITERATUURLIJST

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Aan de zuidoostzijde van Bergambacht is de aanleg van een bedrijventerrein beoogd. Eén van de haalbaarheidsstudies die hiervoor dient te worden uitgevoerd is toetsing aan de natuurwet- en regelgeving.

ligging van het plangebied (kaart Natuurloket en luchtfoto Google Earth)

Voorliggend onderzoek is een quick scan waarin op basis van een gebiedsanalyse (ruimtelijk ecologisch), beschikbare soortgegevens en een eenmalige veldverkenning, uitspraken worden gedaan over de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en dieren in het plangebied. Het plangebied zal beoordeeld worden op geschiktheid voor beschermde planten en diersoorten en de verwachte effecten op deze soorten. Dit resulteert in conclusies en aanbevelingen. Deze quick scan is uitgevoerd op basis van de momenteel geldende uitwerking en interpretatie van beleid en wetgeving.

1.2 GEBIEDSBESCHRIJVING

De plaats Bergambacht (gemeente Bergambacht) ligt in het Zuid-Hollandse Krimpenerwaard. Van oorsprong was Bergambacht een hogere plaats op een zandrug, in een uitgestrekt moeras. De veengebieden rond Bergambacht zijn in de afgelopen eeuwen ontgonnen, en zijn nu vooral in gebruik als weidegebied. Dit weidegebied wordt gekenmerkt door de relatief natte situaties met veel watergangen als begrenzing van de relatief smalle percelen.

Het plangebied aan de zuidoostzijde van Bergambacht bestaat in de huidige situatie uit een dergelijk veenweidegebied. Het plangebied grenst aan een bestaand industrieterrein van Bergambacht, wat de westgrens van het plangebied vormt. Tussen het plangebied en het bedrijventerrein ligt een groenstrook met een brede watergang. Aan de noordzijde wordt de grens gevormd

door de provinciale weg met daarboven woonbebouwing. De zuid- en westgrens worden gevormd door watergangen, die de scheiding vormen tussen het plangebied en de verder gelegen weidegronden. De watergang aan de zuidzijde betreft een brede wetering.

Het plangebied zelf bestaat grotendeels uit weidegronden met de naastgelegen watergangen. Enkel weides zijn sinds vorige jaar niet gemaaid, andere worden nog steeds intensief gebruikt. De watergangen zijn vrij breed (3 meter) en hebben vrij steile en korte oevers, zonder noemenswaardige oeverbeplanting. Het middelste perceel van het plangebied is meer begroeid met struiken en jonge bomen. Tegen de provinciale weg ligt een erf. Dit perceel is verder zuidelijk begroeid met elzenhakhout (*Alnus glutinosa*) en wilgensingels (*Salix spec.*). Het meest zuidelijke deel van het plangebied is ooit een moestuinencomplex geweest. Enkele tuinen zijn nog in gebruik en er is een enkele boomgaard aanwezig. De meeste tuinen zijn overwoekerd door braamstruiken (*Rubus fruticosus*) en jonge bomen. Hieronder en tussen zijn nog enkele oude schuurtjes aanwezig. Langs de watergangen bij de moestuinen zijn enkele rijen jonge knotwilgen aanwezig. Het zuidwestelijke deel van het perceel tegen het bedrijventerrein is reeds vergraven en aangesloten op het bestaande bedrijfsperceel. Hiervoor zijn de bestaande sloten verlegd en gedempt. Het bedrijf aan de noordzijde, tegen de provinciale weg, maakt geen onderdeel uit van het plangebied (zie de figuur op pagina 1).

1.3 BEOOGDE INGROPEN

In het plangebied is de realisatie van een nieuw bedrijventerrein genaamd "De Wetering" beoogd, in aansluiting op het al bestaande bedrijventerrein. Hiervoor zullen alle bestaande elementen worden verwijderd, en zullen sloten worden gedempt. Het plangebied zal worden opgehoogd en grotendeels worden bebouwd en verhard.

2 WETTELIJK KADER

2.1 GEBIEDSBESCHERMING

2.1.1 *Natuurbeschermingswet*

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen op basis van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn worden aangemerkt als speciale beschermingszones (SBZ's) in het kader van Natura2000. De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn in Nederland opgenomen in de nieuwe Natuurbeschermingswet 1998 die per 1 oktober 2005 van kracht is geworden. Hierin werden de reeds bestaande natuurmonumenten al beschermd. Het is verboden projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

2.1.2 *ecologische hoofdstructuur*

Een andere vorm van gebiedsbescherming komt voort uit aanwijzing van een gebied als Ecologische Hoofdstructuur. Voor dergelijke gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat andere activiteiten niet mogen leiden tot frustratie van de natuurdoelen. Anders dan bij gebieds- en soortenbescherming is de status als EHS niet verankerd in de natuurwetgeving, maar dient het belang in de planologische afweging een rol te spelen. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag.

2.2 SOORTENBESCHERMING

2.2.1 *wettelijk kader*

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Flora- en faunawet bepalend. De Flora- en faunawet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast.

Deze bescherming is als volgt in de Flora- en faunawet opgenomen:

- het is verboden beschermde plantensoorten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen (artikel 8);

- het is verboden beschermde diersoorten te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen (artikel 9), opzettelijk te verontrusten (artikel 10) en hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren (artikel 11).

2.2.2 procedurele gevolgen

De procedurele consequenties zijn afhankelijk van de soorten die door de ingreep worden beïnvloed. Kortweg kunnen er drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

- **tabel 1:**
Een groot aantal beschermde soorten is in Nederland algemeen voorkomend (bijvoorbeeld konijn, veldmuis, egel, ree, bruine kikker en kleine watersalamander). Op basis van het Besluit vrijstelling beschermde dieren en plantensoorten uit de Flora- en faunawet mogen ruimtelijke ingrepen worden uitgevoerd die tot effect hebben dat de verblijfplaatsen van deze soorten worden aangetast.
- **tabel 2:**
Voor beschermde soorten die niet zo algemeen zijn (bijvoorbeeld eekhoorn, steenmarter en wild zwijn), geldt de vrijstelling alleen als er een goedgekeurde gedragscode is. Organisaties die geen gedragscode hebben dienen, voor ingrepen die leiden tot verstoring of aantasting van deze soorten, een ontheffing aan te vragen.
- **tabel 3:**
Voor ongeveer honderd zeldzame soorten (o.a. vleermuizen, das, boom-marter) geldt géén vrijstelling als het gaat om ruimtelijke ingrepen. Dan is ontheffing van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit nodig, met uitgebreide toetsing.

Als een ruimtelijke ingreep rechtstreeks kan leiden tot verstoring of vernietiging van bepaalde beschermde soorten of hun leefgebied, kan het project in strijd zijn met de Flora- en faunawet. Er dient dan een ontheffing te worden aangevraagd in het kader van de Flora- en faunawet. Ontheffingen worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingrepen vanwege dwingende redenen van groot openbaar belang dienen plaats te vinden en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt.

Vaak worden hierbij mitigerende en compenserende maatregelen gevraagd. Als wordt voldaan aan dergelijke voorwaarden, kan op basis van eerdere ervaringen redelijkerwijs worden verwacht dat een dergelijke ontheffing door het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit wordt verleend.

Artikel 2 van de Flora- en faunawet is een zorgplichtbepaling. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit houdt in dat bij het uitvoeren van werkzaamheden altijd rekening moet worden gehouden met aanwezige planten en dieren. Dit kan door rekening te houden met kwetsbare perioden, bepaalde essentiële elementen te sparen of aanvullende inrichtingsmaatregelen te treffen.

3 TOETSING

3.1 ONDERZOEKSMETHODIEK

Via natuurloket (www.natuurloket.nl) kan een indicatie worden verkregen van de beschikbaarheid van soortengegevens. In de kilometerhokken waarbinnen de planlocatie en haar invloedsgebied is gelegen (113-437, 114-437, 113-438 en 114-438), zijn in ieder geval beschermde planten, zoogdieren, amfibieën, vissen en vogels aangetroffen. Niet alle kilometerhokken zijn evengoed onderzocht (zie bijlage 1). De gegevens geven alleen een indicatie. Daarom is besloten geen aanvullende gegevens op te vragen maar het onderzoek vooral te baseren op de biotoopinschatting door een ecooloog.

Bij het opstellen van de quick scan flora en fauna is verder gebruik gemaakt van bestaande atlasgegevens uit de Atlas van de Nederlandse zoogdieren (Broekhuizen, 1992), de Atlas van Nederlandse vleermuizen (Limpens, 1997), gegevens van Ravon (2007) en andere beschikbare bronnen voor verspreidingsgegevens. De meeste gegevens zijn globale verspreidingsgegevens. Bijlage 2 vermeldt de geraadpleegde bronnen.

Op 8 mei 2009 heeft een ecooloog van Laneco het gebied en de directe omgeving verkend. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van de biotopen ter plaatse en de geschiktheid voor de verschillende soortengroepen te beoordelen. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie; het eenmalige veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

3.2 GEBIEDSBESCHERMING

3.2.1 *Natuurbeschermingswet*

Het plangebied ligt niet in of nabij een Natura2000 gebied. Het dichtstbijzijnde gebied wat valt onder de bescherming van de Natuurbeschermingswet 1998 is het Natura2000 gebied 'Donkse Laagten' wat is aangewezen onder de Vogelrichtlijn. Gezien de afstand van 4,5 kilometer tot dit gebied zijn negatieve effecten als gevolg van de ingreep uit te sluiten.

Ecologische Hoofdstructuur

Het plangebied ligt ook niet in of direct nabij de EHS. Ook deze vorm van gebiedsbescherming is daarmee niet van toepassing.

3.3 SOORTENBESCHERMING

In het kader van de Flora- en faunawet moet worden getoetst of er ter plaatse van de ruimtelijke ingrepen sprake is/kan zijn van negatieve effecten op beschermde planten en dieren. De beoogde ontwikkelingen kunnen biotoopverlies of verstoring (indirect biotoopverlies) tot gevolg hebben.

3.3.1 *vaatplanten*

Het grootste deel van het plangebied is vegetatief vrij eentonig van karakter. De weiden bestaan uit engels raaigras (*Lolium perenne*) met daartussen soorten als ridderzuring (*Rumex obtusifolius*), ridderzuring (*Rumex obtusifolius*) en akkerdistel (*Cirsium arvense*). De watergangen zijn begroeid met veel flap (drijvende algen), eendekroos (*Lemna minor*) en op een enkele plek gele plomp (*Nuphar lutea*). Langs de oever staan als waterplanten een enkele gele lis (*Iris pseudacorus*) en wat grote waterweegbree (*Alisma plantago-aquatica*). De weide gaat zonder noemenswaardige oeverzone over in de watergangen.

Rondom de voormalige moestuinen is het vegetatiebeeld iets anders. Er zijn enkele verlandende sloten aanwezig met veel riet (*Phragmites australis*). Waar geen actieve moestuinen meer zijn staat straatgras (*Poa annua*) of zijn grote brandnetel (*Urtica dioica*) en braam dominant aanwezig.

Op basis van de aangetroffen planten (indicatief voor een voedselrijk, regelmatig verstoord biotoop dat door menselijk gebruik is beïnvloed) en de ligging en het gebruik van het plangebied is het niet te verwachten dat er sprake is van geschikte groeiplaatsen voor strikt beschermde plantensoorten.

Conclusie

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen tijdens het veldbezoek. Op basis van het gebruik en de voedselrijke situatie worden deze ook niet verwacht.

3.3.2 *grondgebonden zoogdieren*

Het grootste deel van het plangebied bestaat uit intensief beheerde weide. In een dergelijk habitat komen weinig zoogdiersoorten voor. De verruigde weide is al geschikter voor een soort als veldmuis (*Microtus arvalis*). Langs de sloten kan woelrat (*Arvicola terrestris*) voorkomen. Tijdens het veldbezoek is haas (*Lepus europeus*) waargenomen in het plangebied.

Het deel van het plangebied met singels en de ruigte bij de moestuinen is geschikter voor een bredere variatie van algemeen voorkomende beschermde kleine zoogdieren als muizen, spitsmuizen en kleine marterachtigen.

De enige meer strikt beschermde soort die verspreid in de Krimpenerwaard voorkomt is de waterspitsmuis (*Neomys fodiens*) (Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, 2008 en gemeente Bergambacht, 2008). Andere soorten worden op basis van verspreidingsgegevens (Broekhuizen, 1992) niet verwacht. De waterspitsmuis komt voor in en langs schoon, niet te voedselrijk, water. Er

moeten daarnaast een behoorlijk ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers aanwezig zijn. In laag Nederland komt het dier vooral voor in kwelgebieden die als doorstroomgebied fungeren (VZZ, 2009). Enkel nabij de (voormalige) volkstuinten is sprake van bodembedekkende ruigte, en een verlandende watergang met moerasachtige kenmerken. Echter, gezien de voedselrijke situatie, hoog opgaande brandnetels, de afwezigheid van glooiende oevers en onderwatervegetatie wordt de waterspitsmuis hier niet verwacht.

Conclusie

Er worden geen strikt beschermde zoogdiersoorten in het plangebied verwacht. Verblijfplaatsen van meer algemeen voorkomende beschermde soorten (tabel 1) mogen op basis van een algemene vrijstelling worden aangetast, zonder dat sprake is van procedurele gevolgen.

3.3.3 vleermuizen

Vleermuizen zijn globaal op te delen in gebouwbewonende soorten zoals gewone dwergvleermuis en laatvlieger en boombewonende soorten als rosse vleermuis en watervleermuis. Daarnaast zijn er soorten die van beide elementen gebruik maken (Limpens, 1999). Ook is er onderscheid te maken in zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Alle vleermuizen zijn strikt (tabel 3) beschermd in de Flora- en faunawet.

In het plangebied zijn geen gebouwen aanwezig. De aanwezige schuurtjes zijn laag, enkelwandig en gedekt met golfplaten. Verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten worden daarom niet verwacht. De aanwezige bomen zijn veelal te jong om geschikte holtes te bevatten die kunnen dienen als verblijfplaats. Er zijn enkele dikkere wilgen aanwezig (tot 40 cm. stamdoorsnede). Deze snelgroeiende soorten bevatten meestal geen geschikte verblijfplaatsen. Het ontstaan van een naar boven toe uitgerotte holte duurt minimaal 5 jaar. De aanwezige knotbomen zijn pas enkele keren geknot, en bevatten ook geen holtes.

Er zijn in het plangebied wel enkele lijnvormige groenstructuren aanwezig die over de gehele lengte van het plangebied lopen. Het gaat dan om de groenstructuur langs het bedrijventerrein en de structuur middendoor het plangebied. Vleermuizen maken vaak jarenlang gebruik van vaste vliegroutes tussen verblijfplaats en foerageergebied. Het behoud van deze lijnelementen cruciaal zijn voor de instandhouding van het leefgebied. Soorten als meervleermuis (*Myotis dasycneme*) en watervleermuis (*Myotis daubentonii*) kunnen hiervan gebruik maken als vliegroute. Voor de meeste andere soorten zoals de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), is het relatief open plangebied niet erg geschikt als foerageergebied.

Conclusie

Het plangebied kan onderdeel uitmaken van vliegroutes van strikt beschermde vleermuizen als meervleermuis en watervleermuis. Verblijfplaatsen worden niet verwacht. Nader onderzoek kan de aanwezigheid van vliegroutes uitsluiten, dan we vaststellen.

3.3.4 *vogels*

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied veel (water)vogels gezien en gehoord. Watervogels komen verspreid voor. De kleinere zangvogels komen vooral nabij de (voormalige) volkstuinten voor. Soorten als koolmees (*Parus major*), winterkoninkje (*Troglodytes troglodytes*) en merel (*Turdus merula*) komen waarschijnlijk als broedgeval voor. Knobbelswaan (*Cygnus olor*), wilde eend (*Anas platyrhynchos*), meerkoet (*Fulica atra*) en fuut (*Podiceps cristatus*) zijn met zekerheid als broedvogels vastgesteld. Verder zijn blauwe reiger (*Ardea cinerea*) en fazant (*Phasianus colchicus*) gehoord en/of gezien. Weidevogels als Kievit (*Vanellus vanellus*) en grutto (*Limosa limosa*) zijn niet aangetroffen. Waarschijnlijk heeft dit te maken met de aanwezigheid van de hoog opgaande singels, waar weidevogels niet graag nabij broeden. Alle vogelsoorten zijn beschermd. Het betreft dan met name de actieve broedplaatsen en vaste verblijfplaatsen van deze soorten. Voor de meeste vogels loopt dit broedseizoen van half maart tot half juli.

Sommige vogelsoorten zoals uilen en spechten gebruiken hun nesten jaarrond als verblijfplaats. Deze soorten, hun verblijfplaatsen en leefgebied zijn dan ook jaarrond beschermd en buiten het broedseizoen ontheffingsplichtig. Gezien de singels kan een spechtensoort als grote bonte specht (*Dendrocopos major*) niet worden uitgesloten in het plangebied. Verder konden vanwege de dichte begroeiing, niet alle schuurtjes worden gecontroleerd. Vooral het zuidelijke deel en de singel zijn erg geschikt als leefgebied voor een soort als steenuil (*Athene noctua*). Bebouwing van het plangebied kan een aantasting van verblijfplaatsen van deze soorten betekenen.

Conclusie

In het plangebied komt een brede variatie aan vogelsoorten voor. Van alle vogelsoorten zijn de nesten in het broedseizoen beschermd. Op basis van de aanwezige biotopen kunnen van de steenuil en de grote bonte specht verblijfplaatsen niet worden uitgesloten. Nestplaatsen van deze soorten zijn jaarrond beschermd. Buiten het broedseizoen kan een ontheffing voor aantasting ervan worden aangevraagd. Nader onderzoek kan de aanwezigheid van deze soorten aantonen dan wel uitsluiten.

3.3.5 *amfibieën*

Tijdens het veldbezoek zijn vooral nabij de volkstuinten, waar meer dekking is, veel bastaard kikkers (*Rana esculenta*) waargenomen. Ook algemeen voorkomende soorten als bruine kikker (*Rana temporaria*), meerkikker (*Rana ridibunda*) en gewone pad (*Bufo bufo*) kunnen hier zeker voorkomen (Ravon, 2007).

Amfibieën stellen een aantal eisen aan hun leefomgeving. Hierbij kan onderscheid gemaakt worden tussen hun voortplantingsplaats, meestal een poel of ondiep watertje zonder vissen, en hun landbiotoop. De meer algemene soorten stellen weinig eisen aan hun leefomgeving. Vaak is een vijver en voldoende dekking in de vorm van ruigte, struiken of een singel al genoeg. De meer strikt beschermde soorten stellen ook strikte eisen aan hun leefomgeving.

Volgens verspreidingsgegevens van Ravon (2007) kunnen in de omgeving ook strikt beschermde soorten voorkomen. Gegevens van de provincie Zuid-Holland (2008) bevestigen dat. Van deze soorten wordt de heikikker (*Rana arvalis*) niet in het intensief beheerde, voedselrijke plangebied verwacht. Er zijn voor deze soort ook geen geschikte poelen aanwezig.

De andere strikt beschermde soort is de rugstreeppad (*Bufo calamita*). Deze paddensoort is een echte pionier, die verblijft in vergraafbare grond, en zich voortplant in ondiepe poelen en watertje die soms niet meer zijn dan wielspooren. Gezien de aanwezigheid van volkstuinen met vergraafbare grond, verlangende sloten en een groot stuk al omgewerkte grond met ondiepe, nieuw uitgegraven sloten tegen het bestaande bedrijventerrein, kan deze soort niet op voorhand worden uitgesloten. Grondbewerking, bebouwing en verharding kan een aantasting van verblijfplaatsen betekenen. De rugstreeppad is beschermd volgens tabel 3 van de Flora- en faunawet en bijlage IV van de Habitrichtlijn.

Conclusie

De meeste (mogelijk) voorkomende soorten zijn algemene soorten (tabel 1) die vallen onder de algemene vrijstellingsregeling. De strikt beschermde rugstreeppad kan niet worden uitgesloten vanwege de aanwezigheid van verlangende sloten en vergraafbare grond. De aanwezigheid van deze soort zal nader moeten worden onderzocht.

3.3.6 reptielen

Van alle in Nederland voorkomende reptielen wordt alleen de ringslang (*Natrix natrix*) in deze omgeving verwacht (Provincie Zuid-Holland, 2008). De ringslang is een waterminnende soort, die voorkomt in waterrijke gebieden. De slang (tabel 3 Flora- en faunawet) heeft een voorkeur voor begroeide, niet te steile oevers met ruigtestructuur, met in de directe omgeving broeihopen. De ringslang wordt gezien dichte begroeiing van braam, riet en brandnetel en de afwezigheid van glooiende oevers in het ruigere deel van het plangebied, en de juist zeer beperkte oeverbegroeiing in het overige deel, niet permanent verwacht. Verspreidingsgegevens van Ravon (2007) maken ook geen melding van de ringslang in dit gebied. Een rondzwervend exemplaar kan wel worden aangetroffen.

Conclusie

Er worden geen verblijfplaatsen van reptielen in het plangebied verwacht.

3.3.7 vissen

De sloten in het veenweidegebied zijn zeer geschikt voor een brede variatie aan beschermde vissoorten. Volgens verspreidingsgegevens van Ravon (2007) mogen soorten als kleine modderkruiper (*Cobitis taenia*) en bittervoorn (*Rhodeus amarus*) in de omgeving worden verwacht. Deze soorten zijn beschermd in tabel 2 en tabel 3 van de Flora- en faunawet. De watergangen in het plangebied staan in open verbinding met andere watergangen in de omgeving. De aanwezigheid van beschermde vissoorten is daarmee waarschijnlijk. Nader onderzoek kan aantonen welke soorten dit zijn.

Conclusie

De aanwezigheid van strikt beschermde vissoorten is waarschijnlijk. Nader onderzoek kan aantonen welke soorten voorkomen in het plangebied.

3.3.8 insecten (vlinders, libellen, sprinkhanen) en overige soortengroepen

Slechts een beperkt aantal van de zeer soortenrijke groep van de insecten is beschermd. De habitateisen van beschermde soorten binnen deze groep zijn vaak zeer locatiespecifiek en gebonden aan zeer bijzondere biotopen. Voor de meeste strikt beschermde soorten is het plangebied en haar omgeving ongeschikt. Nabij Bergambacht komt echter wel de strikt beschermde libellensoort groene glazenmaker (*Aeshna viridis*) voor (tabel 3 Flora- en faunawet en bijlage IV Habitatrichtlijn) (De Vries, H.H. & R. Ketelaar 2003). Deze soort is echter gebonden aan watergangen met grote velden van de waterplant krab-benscheer (*Stratiotes aloides*). Deze plant is tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. Deze soort wordt daarom niet verwacht.

Ook soorten uit overige soortgroepen als mollusken en kreeftachtigen worden gezien de aanwezige biotopen niet verwacht.

Conclusie

Beschermde insecten of soorten uit overige soortgroepen worden niet in het plangebied verwacht.

4 CONCLUSIE

Tegen het bestaande industrieterrein aan de westzijde van Bergambacht, is de aanleg van een nieuw industrieterrein beoogd. Voor deze ingreep plaatsvindt, moeten de gevolgen voor natuurwaarden en de consequenties met betrekking tot de natuur wet- en regelgeving in beeld zijn gebracht.

4.1 GEBIEDSBESCHERMING

4.1.1 *natuurbeschermingswet*

Het plangebied ligt niet in of nabij een Natura2000 gebied. Gezien de afstand (4,5 kilometer) tot het dichtstbijzijnde gebied en het karakter van de ingreep zijn er geen consequenties in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998.

4.1.2 *ecologische hoofdstructuur*

Het plangebied ligt ook niet in of direct nabij een gebied wat is aangewezen als EHS. Ook deze vorm van gebiedsbescherming is niet van toepassing.

4.2 SOORTENBESCHERMING

In het kader van de Flora- en faunawet dient te worden nagegaan of vaste rust- en verblijfplaatsen of belangrijke onderdelen van leefgebied van soorten door de ingreep worden aangetast.

De meeste voorkomende soorten zijn beschermd, maar vallen onder het lichte beschermingsregime van de Flora- en faunawet. Hiervoor geldt dat aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen op basis van een vrijstelling mogelijk is, zonder dat er sprake is van procedurele consequenties.

Op basis van verspreidingsgegevens en aanwezige biotopen kan een aantal meer strikt beschermde soorten vleermuizen, vogels, amfibieën en vissen niet worden uitgesloten in het plangebied.

4.3 CONSEQUENTIES

Op basis van dit verkennende onderzoek dient nader onderzoek te worden uitgevoerd om de consequenties van de ingreep in beeld te brengen voor:

- vleermuizen; gericht op vliegroutes van water- en/of meervleermuis. Onderzoekperiode loopt van half april tot september.
- vogels; steenuil en grote bonte specht; onderzoekperiode van steenuil loopt van februari tot half mei. Onderzoek naar grote bonte specht dient in het broedseizoen te worden uitgevoerd.
- amfibieën; gericht op rugstreeppad; onderzoekperiode loopt van eind april tot september.
- vissen; onderzoek dient buiten de winterperiode plaats te vinden.

Het gebruik van het projectgebied door deze soorten kan door middel van meerdere inventarisatieronden in beeld worden gebracht. Pas dan kan worden bepaald of het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk is.

Verder zijn twee voorwaarden uit de Flora- en faunawet altijd van toepassing:

- de start van werkzaamheden (kappen, rooien, slopen en groundbewerking) dient buiten het broedseizoen van vogels (globaal half maart tot half juli) plaats te vinden. Alleen als op basis van een gericht onderzoek wordt aangetoond dat er geen vogels broeden, mag van deze voorwaarde worden afgeweken.
- op basis van de zorgplicht volgens artikel 2 van de Flora- en faunawet dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit kan door:
 - voortijdig maaien van het plangebied zodat dieren wegtrekken;
 - het beperken van verlichting tijdens de avonduren in zomer, voorjaar en herfst ten behoeve van nachtdieren;
 - het slopen en rooien starten buiten het voortplantingsseizoen en het winter(slaap)seizoen.

4.4 AANBEVELINGEN

Verder zijn er vanuit een ecologisch oogpunt aanbevelingen te doen ten aanzien van de rugstreeppad. Rugstreeppadden overwinteren in braakliggende en opgespoten, vergraafbare (zandige) terreinen. Bij grondwerkzaamheden en als zand wordt opgespoten, wordt het terrein zeer geschikt voor deze strikt beschermde soort. In het kader van de zorgplicht wordt daarom aanbevolen het terrein niet langer dan strikt noodzakelijk braak te laten liggen. Speciale aandacht gaat hierbij uit naar de periode augustus-april.

Maatregelen om kolonisatie door de rugstreeppad te voorkomen zijn:

- afdekken of dempen van natte plekken;
- paddenschermen plaatsen, zeker als de bouw langere tijd wordt stil gelegd in braakliggende toestand.

BIJLAGE 1: GEGEVENS NATUURLOKET

Rapportage voor kilometerhok X:113 / Y:437

Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels	Hrl*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	1					goed	-	1975-2007
Mossen						niet		1997-2007
Korstmossen						redelijk	51-100%	1992-2007
Paddestoelen						niet		1992-2007
Zoogdieren						matig		1997-2007
Broedvogels			1			goed	0%	1996-2007
Watervogels						goed	0%	96/97-06/07
Reptielen						niet		1992-2007
Amfibieën	2	1		1		matig	11-25%	1992-2007
Vissen						niet		1992-2007
Dagvlinders						goed		1998-2008
Nachtvinders						niet		1980-2008
Libellen						redelijk		1993-2007
Sprinkhanen					0	redelijk		1993-2007
Overige ongewervelden						niet		1993-2007

Landelijke vegetatiedatabank: [gegevens inzien van dit hok](#)

Rapportage voor kilometerhok X:113 / Y:438

Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels	Hrl*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	2				2	goed	-	1991-2007
Mossen						niet		1997-2007
Korstmossen						slecht	51-100%	1992-2007
Paddestoelen						niet		1992-2007
Zoogdieren	1	1				matig	51-100%	1997-2007
Broedvogels			3		1	slecht	0%	1996-2007
Watervogels						goed	0%	96/97-06/07
Reptielen						niet		1992-2007
Amfibieën	2					slecht		1992-2007
Vissen		1		1		slecht	0%	1992-2007
Dagvlinders						matig		1998-2008
Nachtvinders						niet		1980-2008
Libellen						redelijk		1993-2007
Sprinkhanen					0	redelijk		1993-2007
Overige ongewervelden						niet		1993-2007

Landelijke vegetatiedatabank: [gegevens inzien van dit hok](#)

Rapportage voor kilometerhok X:114 / Y:437

Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels	Hrl*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten						niet	-	1975-1990
Mossen						slecht		1997-2007
Korstmossen						niet		1992-2007
Paddestoelen						niet		1992-2007
Zoogdieren						niet		1997-2007
Broedvogels			1			slecht	0%	1996-2007
Watervogels						goed	0%	96/97-06/07
Reptielen						niet		1992-2007
Amfibieën	4					matig	11-25%	1992-2007
Vissen						niet		1992-2007
Dagvlinders						goed		1998-2008
Nachtvlinders						niet		1980-2008
Libellen						goed		1993-2007
Sprinkhanen						niet		1993-2007
Overige ongewervelden						niet		1993-2007

Landelijke vegetatiedatabank: [gegevens inzien van dit hok](#)

Rapportage voor kilometerhok X:114 / Y:438

Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels	Hrl*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten						matig	-	1975-1990
Mossen						niet		1997-2007
Korstmossen						niet		1992-2007
Paddestoelen						niet		1992-2007
Zoogdieren						niet		1997-2007
Broedvogels			1			goed	0%	1996-2007
Watervogels						redelijk	0%	96/97-06/07
Reptielen						niet		1992-2007
Amfibieën		1		1		slecht	51-100%	1992-2007
Vissen						niet		1992-2007
Dagvlinders						niet		1998-2008
Nachtvlinders						niet		1980-2008
Libellen						matig		1993-2007
Sprinkhanen						niet		1993-2007
Overige ongewervelden						slecht		1993-2007

Landelijke vegetatiedatabank: [gegevens inzien van dit hok](#)

BIJLAGE 2: LITERATUURLIJST

Broekhuizen, S e.a., 1992, Atlas van de Nederlandse zoogdieren, uitgeverij KNNV, Utrecht,.

Dijkstra e.a., 2002, De Nederlandse Libellen (Odanata), Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, Utrecht, KNNV Uitgeverij.

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, Oktober 2008, Natuurgebiedsplan Krimpenerwaard.

Gemeente Bergambacht, september 2008, Bestemmingsplan "Buitengebied" Toelichting.

Helmer, W., Limpens, H.J.G.A. en Bongers., W., 1^e versie 1988, Handleiding voor het inventariseren en determineren van Nederlandse vleermuissoorten met behulp van bat-detectors, Stichting vleermuis-onderzoek (dr. L. Bels stichting).

Limpens, H., K. Mosterd en W. Bongers, 1997; Atlas van de Nederlandse vleermuizen; Onderzoek naar verspreiding en ecologie; KNNV Uitgeverij.

Meijden, R. van der, 2005, Heukels flora van Nederland, 23^e druk, uitgeverij Wolters Noordhof, Groningen.

Ministerie van LNV, Concept - Hoofdpijnen begrenzing en selectie Natura 2000-gebieden, november 2005.

SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998, 2000, Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

De Vries, H.H. & R. Ketelaar, 2003; De groene glazenmaker in Zuid-Holland. Rapport VS2003.18, De Vlinderstichting, Wageningen.

Websites:

www.ravon.nl

www.vleermuis.net

www.natuurloket.nl

www.vogelbescherming.nl

www.minlnv.nl

www.vzz.nl

